

Studieplan 2012/2013

Bachelor i agronomi

Studiepoeng: 180

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet består av 180 studiepoeng og er normert til tre år som heltids grunnutdanning. Fullførtstudium gir rett til bachelorgraden med tittelen Bachelor i agronomi.

Innledning

Jorda står overfor store utfordringer med hensyn til klima, miljø og matproduksjon. Dette medfører et stort behov for agronomisk kunnskap og det dokumenteres stadig vekk mangelen av landbruksakademikere innenrådgivning, undervisning, forvaltning og forskning. Det må utvikles et bærekraftig landbruk hvor kunnskap om jord, planter og husdyr brukes for at produksjonen skal gjøres energieffektiv, klimavennlig og økonomisk. God kunnskap om plantedyrking og disse sine skadegjørere er viktig for å redusere bruken av plantevernmidler. Husdyras produksjonsevne setter store krav til fôr og miljø, samtidig som dyras mulighet til å utøve naturlig atferd blir stadig viktigere i vårt landbruk.

Det er også viktig at kunnskapen tilpasses samfunnets behov for matproduksjon, og spørsmål vedrørende miljø og klima. Studieprogrammet er basert på en helhetstanke rundt oppbygging av studier og emner innen agronomi, og det skal gå en rød tråd gjennom studieløpet hvor målet med aktiviteten skal være å sikre fremtidig matproduksjon og opprettholde livsgrunnlag både lokalt og globalt.

Studietilbudet er en god blanding mellom teori og praksis hvor undervisning ute på jorden og i husdyrrom gir en unik kunnskap om hele bioproduksjonen, både på mikro- og makronivå.

Læringsutbytte

Gjennom studiet skal studentene tilegne seg bred innsikt innen agronomi som fokuserer på en bærekraftig landbruksproduksjon, og hvor miljø og klimautfordringer står sentralt. Studentene skal ha utviklet evne til kritisk og analytisk refleksjon og formidling av fagstoff.

Målgruppe

Studenter som har interesse for agronomi, og ønsker å arbeide innen landbruket. Dette kan være studenter som skal drive egen landbrukseiendom eller som ønsker å jobbe innenlandbruksrelatert næring, slik som f.eks. rådgivning, undervisning eller forvaltning.

Kompetanse

Studiet kvalifiserer for arbeid innen rådgivning, offentlig forvaltning, utdanning eller egen virksomhet. Dette kan blant annet være gårdbruker eller andre yrker som er relevante for å ivareta framtidens

matvareproduksjon og landbrukets miljøutfordringer.

Studiet kvalifiserer for å søke opptak til mastergrader ved norske og utenlandske høyskoler og universiteter. På enkelte masterstudier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås (UMB) kan det være krav om grunnleggende kjemi og matematikk eller andre grunnleggende realfagsemner for å bli tatt opp.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen foregår i form av forelesninger, undervisning i felt, praktiske øvelser, kollokvier og selvstendige arbeider (mappeoppgaver/rapporter). I tillegg forutsettes det at studentene driver et aktivt selvstudium.

Vurderingsformer

Det er lagt opp til at vurderingsformene som benyttes i studiet er varierte. Det benyttes: Mappевurdering, skriftlige og muntlige eksamener, rapporter, praktiske øvelser, prosjektarbeid samt bacheloroppgave. Studiet består av enkeltemner og de ulike vurderingsformene framgår av den enkelte emnebeskrivelse. Der ikke annet er oppgitt, benyttes graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Internasjonalisering

Vi anbefaler studenten å ta utenlandsopphold i løpet av annet studieår eller høsten det tredje året. Høgskolen har et omfattende samarbeidsnettverk med høyskoler- og universiteter i Europa som tilbyr spesialiseringer innen landbruksfag. Eventuelle studieopphold må godkjennes av avdelingen på forhånd. Det vil også være en del engelskspråklig litteratur, og gjesteforelesninger som er engelskspråklige.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet er bygd opp av fire blokker med ett emne på 15 studiepoeng i hver blokk. Hver blokk varer 9-10 uker. Bacheloroppgaven som skal leveres inn i siste blokk på tredje studieår, bør man begynne å jobbe med allerede i andre studieår.

Bachelor i Agronomi

Høgskolen i Hedmark

	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
1. år	Geologi og jordlære	Biologi	Husdyrhold 1	Plantekultur 1
2. år	Plantekultur 2	Husdyrhold 2	Miljø, klima og teknologi	Landbruksteknikk 1
3. år	Landbruksteknikk 2	Vitenskapelig metode	Entreprenørskap	Bacheloroppgave

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3

- [Geologi og jordlære](#)
15 studiepoeng S1(H)
- [Biologi](#)
15 studiepoeng S1(H)
- [Husdyrhold 1](#)
15 studiepoeng S2(V)
- [Plantekultur 1](#)
15 studiepoeng S2(V)
- [Plantekultur 2](#)
15 studiepoeng S3(H)
- [Husdyrhold 2](#)
15 studiepoeng S3(H)
- [Miljø, klima og teknologi](#)
15 studiepoeng S4(V)
- [Landbruksteknikk 1](#)
15 studiepoeng S4(V)
- [Landbruksteknikk 2](#)
15 studiepoeng S5(H)
- [Vitenskapelig metode](#)
15 studiepoeng S5(H)
- [Entreprenørskap](#)
15 studiepoeng S6(V)
- [Bacheloroppgave](#)
15 studiepoeng S6(V)

Høgskolen i **Hedmark**

Emneoversikt

6JB115 Geologi og jordlære

Emnekode: 6JB115

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap om betydningen av geologi som fundament for naturlandskapet, samt jord som dyrkingsmedium for planter.

Innhold

- **Geologiske prosesser** - jordens oppbygging og sammensetning, platetektonikk, havbunn- og fjellkjededannelse, forkastninger, vulkaner og jordskjelv.
- **Geologisk historie** - hendelser og spor fra urtid til nåtid.
- **Berggrunnsgeologi** - de vanligste mineraler og bergarter i Norge, fordeling, dannelse og kretsløp.
- **Kvartærgeologi** - isbreenes oppbygning og dynamikk, erosjon, forvitring, periglasiale prosesser og miljøer, istider og mellomistider, istider og havnivå, landformer - store og små terrengformer.
- **Jordlære** - dannelse av jordarter og jordsmonn, prosesser og mineralnæringsstoffer, erosjon, forvitring og transport, jord som del av økosystemet, organisk materiale i jord, jordøkologi, vann i jord, plantenæringsstoffenes forekomst og reaksjon i jord, jordsmonndannelse, jordpakking og jordstruktur.
- **Kjemi og fysikk** – innføring i grunnleggende kjemi og fysikk.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, ekskursjoner, øvelser og fagoppgave.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Eksursjon og øvelser

Vurderingsordning

Individuell fagoppgave (teller 40%) og individuell muntlig eksamen (teller 60%). Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB120 Biologi

Emnekode: 6JB120

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: Geologi og jordlære

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper innen biologi for å få økt forståelse av jord-, plantekultur og husdyrhold.

Innhold

- Cellelære
- Genetikk
- Mikrobiologi
- Plantelære
- Dyrelære
- Evolusjon
- Økologi

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, øvelser og oppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Øvelser og oppgaver

Vurderingsordning

4 timers skriftlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB210 Husdyrhold 1

Emnekode: 6JB210

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: Biologi

Læringsutbytte

Studentene skal kunne planlegge og veilede fôring av husdyr basert på de ulike dyrenes krav og fôrmidlenes egenskaper.

Innhold

- Næringsstoffenes oppbygging, klassifisering og egenskaper
- Husdyrenes fordøyelse og omsetning av hovednæringsstoffene
- Mål for næringsbehov og fôrmiddelvurdering i husdyrernæring
- Fôrmidler til husdyr
- Fôring av storfe, småfe, gris og fjørfe
- Beitebruk og beiteplanlegging
- Husdyrenes betydning for humanernæringen

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, oppgaver, seminar og utferd.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Studentseminarer (75 % deltakelse, samt egen godkjent framføring)

Vurderingsordning

To individuelle innleveringsoppgaver som hver teller 20%, samt 5 timers skriftlig individuell eksamen som teller 60%. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB220 Plantekultur 1

Emnekode: 6JB220

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: Geologi og jordlære og biologi

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg basiskunnskaper innen plantedyrking, skadegjørere, ugras og ugrasregulering i landbruket, samt planteforedling.

Innhold

- Dyrking av vekster
- Betydningen av vekstskifte
- Skadegjørere
- Planteforedling
- Gjødsling
- Vanning
- Såvarer
- Ugras
- Plantevern

Organisering og arbeidsformer

Forlesninger, øvelser, utferder og oppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Øvelser, utferder og oppgaver.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB221 Plantekultur 2

Emnekode: 6JB221

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Plantekultur 1

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskaper innen dyrking av grovfôr, korn, engfrø, kjernebelgvekster, oljevekster, poteter, grønnsaker og energivekster.

Innhold

Dyrking og plantevern for følgende kulturer:

- Fôrvekster
- Korn
- Engfrø
- Kjernebelgvekster
- Oljevekster
- Potet
- Grønnsaker
- Energivekster
- Biofortifikasjon — avlingens kvalitet

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, øvelser, utferder og oppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Øvelser, utferder og oppgaver.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavskarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB211 Husdyrhold 2

Emnekode: 6JB211

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: Husdyrhold 1

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskaper om husdyras atferd, anatomi, sykdommer og avlslære for å kunne planlegge og veilede i de vanligste husdyrproduksjonene i norsk landbruk.

Innhold

- Husdyrenes etologi
- Sjukdomslære
- Anatomi og fysiologi
- Avlslære
- Driftsledelse og driftsopplegg

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, oppgaver, seminar og utferd.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Studentseminarer (75 % deltakelse samt egen godkjent framføring)

Vurderingsordning

To individuelle skriftlige oppgaver som hver teller 20%, samt individuell muntlig eksamen som teller 60 %. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB100 Miljø, klima og teknologi

Emnekode: 6JB100

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om: klimalære og klimaendringer i rom og tid, landbrukets klimafordringer, fornybar energi relatert til landbrukestes natur- og produksjonsressurser og energieffektivisering.

Innhold

- Klimalære og klimaendringer
- Landbrukets klimafordringer
- Fornybare energiformer
- Energieffektivisering

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, seminarer, ekskursjoner, gruppearbeid og innleveringsoppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Seminarer, ekskursjoner, øvelser og innleveringsoppgaver.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB250 Landbruksteknikk 1

Emnekode: 6JB250

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: Geologi og jordlære

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskaper slik at de kan forstå samspillet mellom landbruksmaskiner, jord og planter for å oppnå optimal produksjon og produktkvalitet ved feltmekanisering fram til høsting.

Innhold

- Feltmekanisering fram til høsting
- Vårønnøvelser på Blæstad
- Driftledelse og praktisk oppgaveløsning
- Vanningsutstyr og vanningsanlegg
- Kvalitetssystem i landbruket
- Kalkyler og lønnsomhetsberegninger i landbruket, for ulike produksjonsalternativer
- Muntlig og skriftlig presentasjon av resultater

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, undervisning i felt og i laboratorium, øvelser, veiledning og studieturer.

Emnet er praktisk rettet da det i stor grad anvendes feltarbeid og praktisk undervisning i felt for å forstå samspillet mellom teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Feltundervisning og øvelser.

Vurderingsordning

Individuell temaoppgave med muntlig presentasjon (teller 25%). Individuell vårønnrapport (teller 20%). Individuell skriftlig 5 timers eksamen (teller 55%). Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB251 Landbruksteknikk 2

Emnekode: 6JB251

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Landbruksteknikk og agronomi – våronn

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskaper slik at de kan forstå samspillet mellom landbruksmaskiner, jord og planter for å oppnå optimal produksjon og produktkvalitet.

Innhold

- Feltmekanisering ved høsting
- Feltmekanisering etter høsting
- Postharvest teknologi
- Drenering og senkingsanlegg
- Nydyrking
- Presisjonslandbruk
- Muntlig og skriftlig presentasjon av resultater

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, undervisning i felt og i laboratorium, veiledning og studieturer/ekskursjoner.

Emnet er praktisk rettet da det i stor grad anvendes feltarbeid og praktisk undervisning i felt for å forstå samspillet mellom teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Øvelser og presentasjoner.

Vurderingsordning

Mappevurdering (teller 40%), individuell muntlig eksamen (teller 60%). Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB296 Vitenskapelig metode

Emnekode: 6JB296

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg forståelse for forskningsprosessen slik at de selv kan utvikle mindre forskningsprosjekter

Innhold

- Vitenskapsteori
- Rapportskriving
- Forsøksplanlegging og - gjennomføring
- Statistikk
- Hypotesetesting
- Muntlig og skriftlig presentasjon av resultater

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Øvelser

Vurderingsordning

5 timers skriftlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB200 Entreprenørskap

Emnekode: 6JB200

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap til å utvikle gården eller andre landbruksbaserte eiendommer til en ny forretningsform, samt kunnskaper om byggeprosess.

Innhold

- Økonomi
- Investerings- og finansieringsanalyse
- Produkt- og tjenesteutvikling
- Markedskunnskap
- Forretningsplan
- Helhetlig planlegging og gjennomføring av utviklingsarbeid
- Byggeprosess
- Søknader og meldinger til offentlige myndigheter og andre instanser
- Kontrakter
- Overtakelse og reklamasjonsperiode

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, seminar, gruppearbeid

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Seminarer

Vurderingsordning

Muntlig individuell eksamen. Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6JB298 Bacheloroppgave

Emnekode: 6JB298

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: Vitenskapelig metode

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i å planlegge, gjennomføre, rapportere og presentere et prosjektarbeid med vitenskapelig eller forretningsmessig tilsnitt.

Innhold

Tema for oppgaven utarbeides i samråd med veileder.

Organisering og arbeidsformer

Selvstendig arbeid under veiledning av en faglærer. Oppgaven kan skrives basert på studier hvor man selv samler inn data i felt eller i lab, på allerede innsamlede data, i form av litteraturstudier eller i form av en forretningsplan.

Planleggingen av oppgaven bør starte tidlig 2. studieår.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det vil bli gitt obligatoriske arbeidskrav underveis i emnet – dette opplyses senest ved studiestart.

Vurderingsordning

Skriftlig oppgave (gruppe eller individuell). Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag